

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Криворізький державний педагогічний університет
Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Інститут техніки безпеки й наук про працю Університету в Зелене-Гурі (Польща)
Академія Полонійная в Ченстохові (Польща)

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА І АНДРАГОГІКА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ,
ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ»
(20-21 листопада 2017 року)

PROCEEDINGS
of the international scientific and practical conference
«PROFESSIONAL PEDAGOGY AND ANDRAGOGY: TOPICAL ISSUES,
ACHIEVEMENTS AND INNOVATIONS»
(20-21 November 2017)

Кривий Ріг – 2017
Kryvyi Rih – 2017

соответствующими способностями, сложившейся мотивацией, адекватной подготовкой на всех этапах профессиональной деятельности. Назначением туристского образования является не только предоставление фундаментальных профессиональных знаний, но и воспитание культурно, психически и социально здорового специалиста, не разделяющего интересы свои-предприятия-Государства.

Таким образом, преодолению негативных тенденций в процессе подготовки специалистов (обеспечении кадрами) для предприятий туризма и гостеприимства, может способствовать осуществление целостной государственной кадровой политики в туристической отрасли. Разработка на государственном уровне экономически и научно обоснованной концепции подготовки кадров необходимого уровня квалификации для предприятий туризма и гостеприимства, с целью формирования направлений развития отрасли и необходимого для этого опережающего политико-управленческого обеспечения, средства и механизмы кадрового обеспечения реформ в отрасли; ближайшие, краткосрочные и стратегические направления работы со специалистами; принципы и критерии отбора и расстановки кадров в органах государственного управления отечественным туризмом.

Література

1. Travel & Tourism Economic Impact. World. 2017 Report. World Travel & Tourism Council, 20 p. Available at : <https://www.wttc.org//media/files/reports/economic-impact-research/regions-2017/world2017.pdf> (30.10.2017)

2. Туристична діяльність в Україні у 2016 році. Статистичний бюлетень [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/bl/05/bl_td2016_pdf.zip (30.10.2017)

3. Федорченко В. К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму : монографія / В. К. Федорченко. – К. : Слово, 2004. – 465 с.

4. Педагогіка туризму : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В. К. Федорченка, Г. С. Цехмістрової. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2004. – 296 с.

О. І. Кучма,

*кандидат технічних наук, старший науковий співробітник
(Криворізький державний педагогічний університет, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Проблеми удосконалення підготовки педагогів є одними із найактуальніших і найнагальніших для вирішення у нашій державі.

Водночас, об'єктивні глобалізаційні зміни векторизовані в напрямі переходу всіх процесів людської діяльності від постіндустріальної стадії свого розвитку до стадії інформатизації та технологізації, а це вимагає докорінної оптимізації підготовки зростлого покоління, адаптованого до ефективної життєдіяльності в умовах сучасності. У таких умовах пріоритетним напрямом є підготовка учнівської молоді до використання сучасних інформаційно-комунікаційних і виробничих технологій. Таку підготовку в сучасній практиці вітчизняної освіти здійснює викладач професійного навчання. Закономірно, що від якості підготовки викладача професійного навчання буде залежати якість підготовки кваліфікованого робітника, а відповідно й потенціал для розвитку сучасної високотехнологічної економіки України.

Реалізацію технічної підготовки учнівської молоді здійснюють шляхом вивчення у професійно-технічному навчальному закладі (ПТНЗ) спеціальних дисциплін та проведення уроків виробничого навчання. Доречно зауважити, що для вищезгаданих занять характерним є підвищений рівень небезпеки як для учнів, так і для викладача, що зумовлено широким спектром використання ручних, механізованих знарядь праці й технологічного обладнання. Поряд із цим законодавчо регламентовано є повна відповідальність викладача за збереження здоров'я та працездатності учня під час навчально-виробничого процесу. Окреслений стан умов діяльності вчителя й вимог щодо забезпечення безпеки засвідчує важливість удосконалення підготовки педагога професійного навчання, а особливо, в напрямі безпеки й охорони праці.

Різноаспектні питання вдосконалення підготовки викладачів щодо безпеки, збереження здоров'я учнів та охорони праці розглядали такі дослідники, як Е. Абільтарова, В. Бабич, С. Божедомова, В. Горашук, С. Кириленко, О. Ковальова, Г. Кривошеєва, С. Лебедченко, Н. Медведьєва, Ю. Мельник, Л. Сичьовата та ін. Аналіз зазначених та інших педагогічних досліджень дозволяє констатувати, що питанню методики навчання охорони праці майбутніх викладачів професійного навчання приділено недостатньо уваги. Невивченими залишаються питання впровадження інноваційних педагогічних методів, неналежно дослідженими є проблеми обґрунтування та відбору змісту навчальних дисциплін і впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у процес навчання охорони праці майбутніх педагогів професійного навчання.

Беручи до уваги зазначені суперечності, спираючись на законодавчі акти в сфері освіти, дані аналізу умов праці вчителя, оцінку освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівця, при організації навчального процесу з охорони праці особливу увагу слід звертати на зміст й основні компоненти предметної компетентності з охорони праці майбутнього

педагога професійного навчання: здоров'яформуючий, організаційно-технічний, нормативно-управлінський та інформаційно-превентивний. Саме ці компоненти комплексно презентують діяльність викладача у напрямі збереження здоров'я та працездатності учнів. Окрім цього слід чітко визначати умови діяльності щодо зміцнення їх здоров'я, використовувати здоров'я-розвивальні прийоми навчання, урахувати вікові особливості учнів при виборі об'єктів праці; регламентувати вимоги щодо рівня знань та умінь викладача із забезпечення належного технічного стану навчального обладнання, дотримання оптимальних режимів навчання, здійснення усунення недоліків, які можуть спричинити травму чи погіршити здоров'я; визначити основні вимоги та вміння оперування нормативною документацією, яка стосується організації безпечного навчального процесу та приведення навчально-виробничих приміщень згідно зі встановленими нормами охорони праці; зазначити основні напрями діяльності вчителя, які стосуються превенції травматизму; аналізувати та усувати небезпечні фактори.

Аналізуючи змістове наповнення навчання охорони праці майбутніх педагогів професійного навчання (основою аналізу були типові навчальні програми з курсу «Основи охорони праці» та «Охорона праці в галузі») виявлено, що найефективнішими є ті методи, за допомогою яких студенти можуть імітувати, моделювати реальні умови праці фахівця. Тому з метою ефективного проведення лабораторно-практичних занять доцільно використовувати: кейс-метод, баскет-метод, метод інцидент. Це дозволить імітувати реальні виробничі завдання, які необхідно вирішувати викладачу виробничого навчання для створення безпечних умов під час технічної підготовки учнів. Проте недоліком такого проблемно-ситуативного підходу є те, що він не дозволяє чітко спланувати хід заняття, оскільки можливі суб'єктивні чинники (мотивація до навчання, рівень сформованості предметної компетентності з охорони праці), які можуть трансформувати його структуру.

Отже, запропоновані підходи є доволі ефективними під час організації навчального процесу з охорони праці на лабораторно-практичних і лекційних заняттях при підготовці майбутнього педагога професійного навчання. Окремо слід звернути увагу на проблемно-ситуативний підхід, який за умови використання засобів ІКТ, й враховуючи зміст навчання викладача професійного навчання та особливості організації навчального процесу у вищих педагогічних навчальних закладах, показує високу результативність. Слід зауважити, що ефективність даної методики підвищується шляхом впровадження засобів ІКТ: навчальні анімації, інфографіка, структурно-логічні схеми.